

L'ensenyament de la llengua a l'escola catalana en 10 punts

1. **Una sola comunitat social.** En la democràcia acabada de re-instaurar, Catalunya va optar per un model lingüístic de conjunció. Així, al 1983 el Parlament, amb un consens gairebé total (105 vots a favor i 1 abstenció), va aprovar que no es poguessin separar els infants i joves en escoles o aules diferents per raó de la seva llengua. La intenció era adoptar un model que no dividís la societat en dues comunitats de llengua i que afavorís la cohesió social (Llei de Normalització Lingüística del 1983, reformada el 1998; Llei d'Educació de 2009). Aquestes lleis continuen vigents actualment.
2. **Domini de les dues llengües oficials.** L'educació lingüística al nostre sistema català té com a objectiu que, en acabar l'escola obligatòria, tots els nois i noies tinguin un bon domini del català i del castellà que els doni l'oportunitat de poder escollir en cada context la llengua que volen o que necessiten emprar. L'Estatut d'Autonomia i la Llei de Política Lingüística vigents estableixen el català com a llengua pròpia de Catalunya i la situa com a llengua preferentment emprada en l'educació ja que, en ser una llengua minoritzada, necessita un recolzament especial per poder ser apresada per tots els escolars catalans.
3. **Respecte a la diversitat lingüística.** El model lingüístic català valora positivament la diversitat lingüística i la considera un fenomen que enriqueix la nostra condició humana. És objectiu de l'educació lingüística a Catalunya aconseguir que els joves trobin raons per considerar igualment útils i interessants totes les llengües, i que tinguin consciència dels factors que condicionen els seus usos, així com la seva pervivència o desaparició.
4. **L'instrument de la immersió lingüística.** La immersió lingüística es va iniciar a partir de la demanda d'escola en català per part de sectors castellanoparlants que no volien que els seus fills es mantinguessin en el monolingüisme. Des dels anys 80 s'han posat en funcionament programes d'immersió lingüística precoç, inspirats en l'experiència canadenca. A Catalunya existeixen a crear un context on la llengua catalana sigui la pròpia de l'escola, de manera que es donin totes les oportunitats per usar-la i per aprendre-la. La llengua castellana s'afegeix progressivament en la mesura que ho demanen el context lingüístic i l'acompliment dels objectius escolars.
5. **Un instrument avalat per la recerca i les institucions internacionals.** Els programes d'immersió lingüística tenen per objectiu ensenyar una llengua desconeguda al mateix temps que s'aprenen altres continguts curriculars i que s'aprèn a conviure. Responen a intenses recerques internacionals en situacions de contacte de llengües. El seu funcionament a Catalunya ha merescut el reconeixement continuat de les institucions europees.
6. **La competència plurilingüe.** L'aprenentatge d'una llengua estrangera també forma part del currículum escolar. D'altra banda, l'auge migratori al món ha provocat un gran interès per l'estudi de l'aprenentatge de llengües en contextos plurilingües. Així, el model d'educació lingüística ha evolucionat cap a la consideració del concepte de "competència plurilingüe", que ens diu que l'aprenent de llengües posa en relació les diferents llengües que sap i aprèn durant el seu procés d'aprenentatge. Algunes escoles també es basen en els resultats dels aprenentatges immersius per incorporar progressivament les llengües estrangeres

en programes de semiimmersió (o AICLE) Cada escola ha de tenir un “Projecte lingüístic de Centre” que reguli com s’obtidran els objectius d’aprenentatge de totes les llengües curriculars en el seu context concret. La professionalitat dels docents decideix, en definitiva, la millor manera d’aconseguir els objectius educatius.

7. **Més de 200 llengües a Catalunya.** A partir de l’any 2000 les escoles catalanes van rebre un gran nombre d’alumnat (fins al 13%) provinent de països fonamentalment extracomunitaris. D’un context de dues llengües en contacte -una pròpia del territori, en situació històricament minoritzada, i una altra oficial de l’estat, familiar de la gran migració espanyola a Catalunya i de gran extensió internacional- s’ha passat a una diversitat de més de 200 llengües i cultures. Això fa encara més importat la tasca escolar de mantenir i promoure les llengües oficials i pròpies de Catalunya com a formes comunes de comunicació social per a tots els ciutadans.
8. **L’acollida lingüística.** Els programes d’immersió s’han adaptat a aquesta nova realitat, tot desenvolupant nous recursos organitzatius i didàctics. Pensats en un principi per donar suport a l’alumnat nouvingut, aviat se n’ha fet un plantejament integrador que parla de centres acollidors i on es promou l’aprenentatge de les llengües de l’escola sobre la base del reconeixement de les pròpies.
9. **Uns resultats d’èxit.** El model educatiu català d’aprenentatge de llengües ha obtingut un èxit prou raonable fins ara. En la comparació del domini de la llengua castellana, els resultats de les avaluacions (per exemple les fetes pel successius Ministeris educatius de l’Estat) mostren que els escolars de Catalunya, tinguin la llengua d’origen que tinguin, obtenen iguals o millors resultats en el domini de la llengua castellana que els nois i noies de les comunitats autònomes monolingües d’Espanya.
10. **En resum.** El model escolar lingüístic a Catalunya es basa en definitiva i en primer lloc, en la voluntat política de formar una sola comunitat; en segon lloc, en l’eficàcia educativa de dotar-se dels millors instruments didàctics per aconseguir el màxim domini de les llengües curriculars dins de la convivència, el respecte i el reconeixement de la gran diversitat lingüística de la nostra societat; i, en tercer lloc, en la confiança social cap als professionals de l’educació per decidir la planificació concreta dels aprenentatges en cada centre escolar.